

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

F. Ioannis Andreae Coppensteinii, Ordinis Prædicatorum Theologi & Parochi Heidelbergæ Castigatio Apologiæ Calvino-Catecheticæ

Coppenstein, Johann Andreas

Moguntiaë, 1626

Ad Qvæst. CXIV. Possuntne illi, qui ad Devm conuersi sunt, hæc præcepta
perfectè seruare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35247

naturæ; relicta in nobis ad agonem, & via ad peccatum; Cuius principium est à natura; male tamen concupiscere, est à voluntate. Vnde Concupiscentia, non carnis, sed cordis, est voluntaria, & prohibita: estque peccatum in carne materialiter, in mente formaliter. Post baptismum quoque non peccatum, sed vitium est; at tamen sub ratione, vti residens in inferiore hominis parte ea, quæ malorum est; at in superiore, ea quæ bonorum est. Vocatur peccatum, quia ex peccato ducit originem; eiusque causa est. In renatis remanet quoad actum; reos tamen non facit. Multa paucis asserta hæc. Vide in *Luthero-calui. par. 4. q. 22.*

D I C O A D I. Prohibita est cordis; non carnis.

A D II. Voluntaria est peccatum proprie; at non inuoluntaria; nisi materialiter. Proinde per calumniari arguit Pelagianismi Tridentinum Minister. Nam Pelagiani negabant vllum trahi ab Adamo peccatum; ideoque nullam concupiscentiam esse peccatum. At nos asserimus, inuoluntaria non esse; voluntaria, esse peccatum: estque vtraque malum; pœnæ, inuoluntaria; culpæ voluntaria.

A D III. Inuoluntaria est inordinata; non tamen peccatum; nisi materialiter, & tropicè. Neque malum & peccatum dicuntur reciproce de sese, nec synonyma sunt: Ideo S. Augustini citata loca stant pro nobis contra aduersarios eodem abutentes.

A D IV. Liqueat ex dictis

A D V. Rectè statuunt, eo quod in irregnitis hæreat peccatum orig. at in regnitis non: ideo omnis illicita inuoluntaria, seu motus primo primus in baptizatis non est peccatum; est autem in existentibus in peccato originali. Demum vide *Bellarmin. l. 5. de amiss. gra. c. 15. vbi exacte, & prolixè omnia.*

AD QVÆST. CXIV.

Possunt ne illi, qui ad DEVM conuersi sunt, hæc præcepta perfectè seruare?

MINISTER. D regnitis quæritur; de que perfectè ont. absol. a 1. Patrum, scil. OMNIVM præ-

ceptorum 2. Graduum, quæ sit ex tota anima, & omnibus viribus. 3. Temporis, id est, in obseruatione nunquam interrupta.

Illa autem Parochi, *vestellun stri, pro mensura gratiæ, quantum humana fragilitas patitur, secundum quid, non est perfectio, sed imperfectio, seu perfectio imperfecta, id est nulla. Adeoque paradoxon hic defendit ad Phil. 7. 21. dicens: Stat possibile as obseruandis præceptis, & absente eo, quod subinde violantur. Nos igitur spondemus. Minime.*

1. Quia in regnitis perna vet. pec. originale, causa omnium actualium peccatorum. Dimittitur quidem, sed non, ut non sit; sed ut in peccatum non imputetur; ait Aug. l. 1. de Nupt. 25. Hinc regnitus David Ps. 51. *Cor mundum crea in me. Ec. Rom. 7. 19. Video aliam legem in membris. Ec.*

2. Qui in regnitis carnis concupiscentia aduersus spiritum, Gal. 5. vt non semper faciant bonum, quod volunt.

3. Quia regnatio in hac vita est: x parte & imperfecta, non perfecta. 1. Cor. 13. *Ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus. Ec.*

4. Quia nullus vixit, vult, videt, qui non peccet: teste Scriptura, Patribusque, & sanctorum exemp. is. Vnde iussu orate, *Dimitte nobis debita nostra: & testibus aduersariis; adeo Nemo sine crimine viuere.*

RESPONDEO vniuersè: Perfectio triplex est: Beatitudinis, Consilii, & Præcepti. 1. *Beatitudinis*, est, quæ Deum semper actu diligit, omniaque in Deum actu refert, pura ab omni peccati veniali. Phil. 3. *Non quod iam acceperim, aut perfectus sim: sequor. a. si. Ec.* Et hæc non imperatur, non consultitur hic; sed proponitur ac promittitur. 2. *Consilii* est eorum, qui non semper actu Deum cogitant ac diligunt; sed totos se Deo consecrant votis: Matt. 19. *Si vis perfectus esse, vende, & vende. Ec.* Et hæc consultitur, non præcipitur: vt docet S. Aug. *epist. 89. q. 4. S. Ambr. lib. de Viduis. S. Hieron. lib. contra Vigil. 3. Præcepti* est eorum, quæ Deum super omnia diligunt, omniaque perdere malunt, quam Dei amicitiam, ita mandatorum Dei obseruantes, vt nil committant, quo repugnet charitati, quæ est finis præcepti. Et hæc præcipitur omnibus: Matth. 5. *Estote perfecti.*

Duo gradus posteriores non excludunt necessitatio omne peccatum, nisi quod caritati repugnat. Nam Apostoli perfecti erant; iuxta Phil. 3. *Quicumque perfecti sumus, hoc sentiamus: Et tamen dicebat Ioan. Si dixerimus, quia peccatum non*

non habemus. &c. Tac. In multis offendimus omnes. Orabant, Dimittite nobis debita, peccata.

AD I. Ministri partitio perfectionis est beatorum seu Comprehensorum; non Viatorum. quo vno omnis eius corrumpitur structura, conatus evanescit: & Romanocatholica perstat assertio. In regenis autem permanere peccatum orig. est heresis Origenistarum, & Massalinorum. Vide in mea Genealogia Lutherocaluinismi p. 3. q. 7. Ad S. Augustinum responsum supra. Hic addo, loqui eum de Concupiscentia dominio, quod per baptismum ligatur, non tollitur: sicque permanens etsi tentet hominem, ei nil assentientem; non citamen imputatur in peccatum; non ut non sit aliquid peccati, id est, effectus peccati orig. & causa actualis. Cætera patent ex dictis.

AD II. Concupiscentia permanet in renatis ad agonem, & ad mercedem gloria superata. Permanet quo ad actum sui; at non facit reos permanendo, aut se mouendo.

AD III. & IV. Liqueat ex vniuersim responso. Quia omnis perfectio Viatorum est imperfecta, donec euacuetur, quod ex parte est.

AD QUÆST. CXXIV.

Quæ est tertia petitio?

MINISTER. P. O. Fiac voluntas tua, quemadmodum in celo, sic etiam in terris; Parochus ponit sicut in celo, & n. &c. Quid differunt, Parochus, Sicut, & Quemadmodum? Quid &, & sic etiam? Nodam in sermo quærit, ut magis videatis Criticus.

2. Ad hoc; quemadmodum faciunt Angeli in celo, ad d. & sancti; exequimur mandatum nobis a d. n. Christus prope respexit in hac petitione Angelos, qui ante creatum hominem executi sunt voluntatem Dei in celo: Quia & Maldonatus restringit illuc Matt 24. Nemo scit, neque Angeli caelorum, ad solos angelos, non ad sanctos. Item S. Patres hanc petitionem exponunt de Angelis. Hier. Aug. Bern.

RESPONDEO AD I. Quid differunt, Minister, (tua recipe verba) sicut & Quemadmodum? Quid ET, ac sic etiam? Cur ergo Versioni Caluinistica libuit pro Sicut supponere suum Quemadmodum; pro ET suum sic etiam. Nec apex vel iota unum peribit de Verbo DEI, quod manet in

æternum. Impia tamen Caluiniana temeritas nil non ausa est in S. Scripturas. Excaluinizate volui, debui & in hoc Caluinismum non ferendum.

AD II. Ad voluntatis Dei executores in celo Angelos addidi & Sanctos: Quia ita post ascensionem Christi tota Ecclesia Triumphans exequitur Voluntatem Dei; quæ ex Angelis iam constat, & Sanctis: qui Lutherocaluinistis Hagiomachis sunt ut fides in oculis. Itaque volui cornicum oculos configere.

Quid; quod S. Cyprianus & Augustinus per celum intelligunt iustos ac fideles in terris, aut CHRISTVM in celo? Sed hic mysticus est sensus: Literalis verò apud Hieron. Chrysof. Nyssenum, Cyrillum; qui per celum ibi intelligunt Angelos & Homines in celo, beatos. Cæteri S. Patrum de Angelis exponunt per prius; ut administratoris spiritibus ab initio creatura.

AD QUÆST. CXXVIII.

Quomodo concludis precationem tuam?

MINISTER CUM CATECHESI: Quia tuum est regnum. &c. Parochus est. Ser. Dom. in esario vi Verbi Dei; Nec mandata. Quia tuum. &c. Potuisset hanc animaduersionem sine vilo periculo ommittere: Quia nec Amen in quibusdam codicibus græcis legitur; nec apud Augustinum lib. 2. de serm. Dom. in monte. cap. 11. 2. Maldonatus in Matt. 6. 13. Bellarm. lib. 2. de Verbo Dei cap. 7. §. 2. latentur eam clausulam in omnibus codicibus græcis inueniri: & apud græcos Patres, & in Hebræo, & Syriaco euangelio.

RESPONDEO AD I. (Tua recipe verba) Quia in Vulgata Latina Versione, qua Pontificis est Authentica, non legitur apud Mat. 6. & Lucam 11. hac clausula; ideo solent eam in Oratione Dominica omittere: illamq. finire per, Amen. Ego vero Solenne Ecclesie tenere volui, ut debeo, ireq; via communi, Quia & om. Amen, S. Hieron. in Mat. 6. Oratione Dominica signaculum vocat. Et quia per frequens in ore Domini fuit; ut honorem velamento secreti haberet, sanctioremque auctoritatem: ideo placuit Spiritui sancto in Ecclesia retineri: ut norant S. Augustinus lib. 2. de doct. Christiana cap. 11. & in Ioan. tract. 41. & S. Basilius

k 3 lib. 2.